

2021

Kvæningen kommune
Kommuneplanens samfunnsdel
2021-2032

Innhold

Hvorfor en plan	3
Vi i Kvæningen	4
Framtidsutsiktene våre.....	5
Forente nasjoners bærekraftsmål	6
Visjon	7
Hovedmålene våre for perioden 2021-2032	8
Barn, ungdom og unge voksne	10
Rocka stedsutvikling	13
God helse – hele livet	18
Boliger for alle	21
Næringsutvikling.....	24
Arena Kvæningen	28
Samarbeid og tillitsbygging	30
Andre plantema.....	32
Arealstrategier.....	37
Ta innovative grep sammen med oss.....	41
Slik ble samfunnsdelen til.....	44

Forsidebilde: Terje Leirbakken. Fra Segelvika i Ytre Kvæningen. Foto: Irene Segelvik

Hvorfor en plan

Kommuneplanens samfunnsdel er vår felles, overordnede plan. Den inneholder målsettinger og satsingsområder for de neste tolv årene. De strategiske valgene i planen skal bidra til en bærekraftig utvikling, både for samfunns-utviklingen og for kommunen som organisasjon.

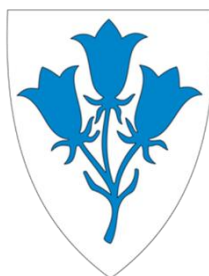
Planen vår tar utgangspunkt i at folketallet har sunket i mange år, samtidig som gjennomsnittsalderen i befolkningen har økt. Vi må bli mer attraktive som bo- og næringskommune hvis vi skal forbli et livskraftig samfunn. Det tar tid å snu negative utviklinger. Gjennom denne planen kan vi sammen arbeide langsiktig og systematisk med utfordringene.

Samfunnsdelen er tilpasset statlige og regionale planer, samt FNs bærekraftsmål og nasjonale forventninger til kommunal planlegging 2019-2023. Samtidig som vi har

laget en plan for oss selv, har vi også vedtatt hvordan vi kan bidra til den globale bærekraften.

Samfunnsdelen skal også styrke den kommunale styringen. Økonomiplan og årsbudsjetten kan forberedes og vedtas på en mer helhetlig og systematisk måte fordi den overordnede politikken og strategiene er lagt. Vi skaper sammenheng mellom politisk vedtak. Administrasjonens oppfølging av vedtakene blir enklere. En oppdatert kommuneplan er viktig også når vi skal søke om flere virkemidler for å utvikle oss videre.

Leserne vil raskt erfare at det er mange og til dels kompliserte sammenhenger mellom de enkelte temaene i planen. Den som leser hele planen vil få best forståelse av utfordringene og mulighetene i Kvænangen, og hvordan bærekraften vår skal styrkes.

Randonee i nordlyset. Foto. Dan F. Skovli

Vi i Kvænangen

Kvænangen er kontrastenes kommune. Vi som bor og virker her i dag, har svært så forskjellig bakgrunn. Vi er alt fra kvener, sjøsamere, reindriftsnomader og nordmenn, til innflyttere fra både fjern og nær. Mange av oss har en sammensatt etnisk opprinnelse, og vår egen spesielle historie. Det er ikke mange år siden en stor del av kvænavsværingene hadde samisk eller finsk som daglig språk hjemme. Det er store forskjeller på stedene også, ikke minst hva folk levde av. Naturressursene, klima og mulighetene for næring artet seg helt annerledes i Kvænavsbotn enn som for Seglvik, ytterst mot LoppHAVet. Deler av kommunen har også særegenheter, som for

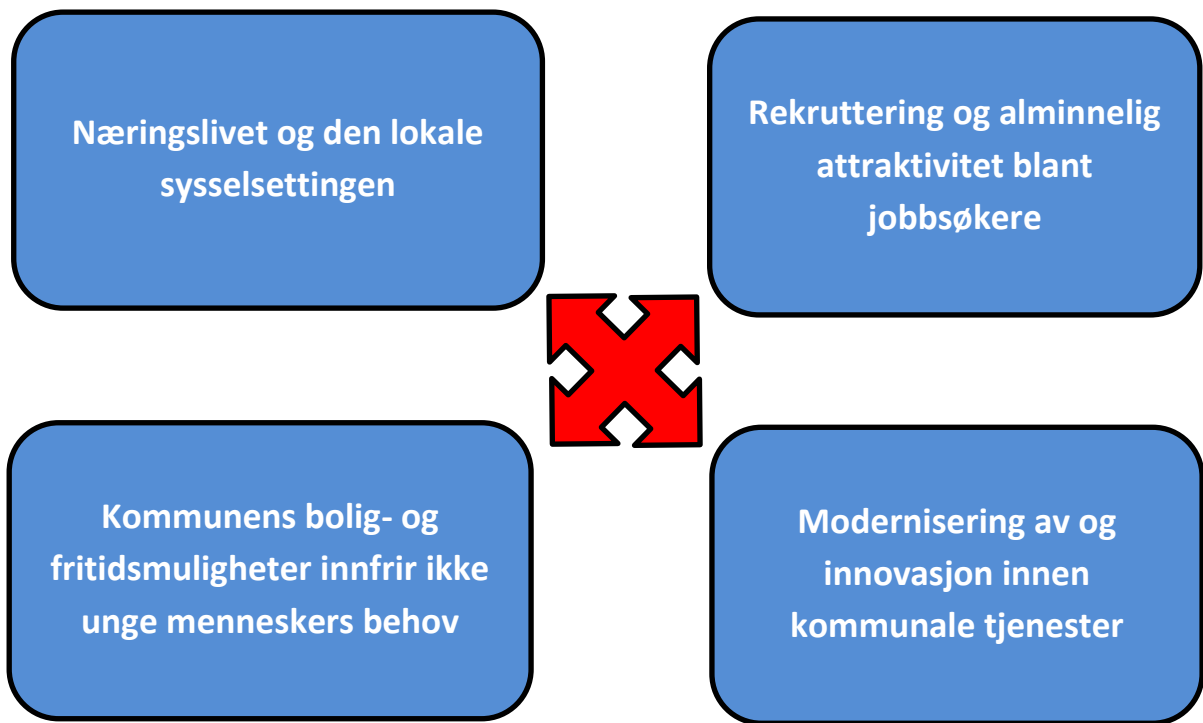
eksempel Jøkelfjordens nærhet til Øksfjordbreen. Store deler av kommunen er beiteland for reindriftsnæringen. Den flytter fram og tilbake fra Kautokeino hver vår og høst. Forfedrene våre levde nært på og av naturen. De ble veldig glade i stedene sine. Samtidig, alle stedene var for små til å konkurrere om ungdommen i industri- og kompetanse-samfunnet som har vokst fram i Norge etter gjenreisningen. Stilt ovenfor en slik utfordring, er god utnyttelse av hele kommunen og respekt for hverandres ønsker viktige. Vi må gjøre de valgene som er nødvendige for at Kvænavgen, som ett hele, skal oppnå en bærekraftig befolkningsutvikling.

Myrlandskap. Foto: Dan F. Skovli

Framtidsutsiktene våre

Samfunnets og kommunens utfordringsbilde er som følger:

Figur: Utfordringsbilde ble utredet som en del av planprogrammet til samfunnsdelen.

Utfordringene våre er store, delvis beslektet og kan forsterke hverandre. Utfordringer med rekruttering kan skape begrensning for næringslivet. Boligmarkedet kan svekke rekrutteringen og så videre. Modernisering av tjenestene er en viktig del av å snu den demografiske utviklingen.

Som kommune er av alltid forpliktet til å arbeide for å styrke sårbare gruppers posisjon. Vi har sårbare grupper. Ikke minst blant unge mennesker som har fått konsekvenser av pandemien over seg.

Vi har også flere viktige fortrinn. Kvæningen har store naturressurser for matproduksjon, kraftproduksjon og mineralutvinning, og delvis også trevirke. Gitt lønnsomhet, kan de skape nye arbeidsplasser lokalt. Mulighetene våre innen helårs reiseliv og fritidssektoren er også store. Vi er godt i gang med å utvikle flere av disse næringene.

Et utstrakt samarbeid med næringsliv og utviklingsaktører pågår. Vi har dessuten tilegnet oss god erfaring i å gjennomføre store prosjekter.

Samferdselssituasjonen er under bedring. E6 nord og østover mot Alta er sterkt forbedret de siste årene. Arbeidet med tunnel gjennom Kvængsfjellet er i gang (2021). Den forbedrede, regionale mobiliteten styrker arbeidsmarkedene vi har felles med Nord-Troms og Finnmark. Vi er en del av et bredt faglig og politisk samarbeid i Nord-Troms, og kan også se til kommuner lengre nord og øst for mer samarbeid.

Oppsummert; vi er i en krevende situasjon, men også i en god posisjon for å videreutvikle samfunnet og kommunens organisasjon og tjenester for fremtiden.

Forente nasjoners bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. De 17 målene, som har 169 delmål knyttet til seg, fokuserer på sårbare grupper. Målene kjennetegnes ved at samfunnet

skal arbeide med selve årsakene til de største utfordringene i verden. Kvæningen kommune har utredet hva målene betyr for oss.

Kilde og figur: www.fn.no.

Verken Staten, Troms og Finnmark fylkeskommune eller kommunen vår kan løse bærekraftutfordringene alene. Forvaltningsnivåene må fungere som ett system. Politikk og ressurser fra de to andre nivåene avgjør i betydelig grad hvorvidt kommunen vår kan bidra.

Bærekraftsmålene er verktøy for å se oss selv i en større sammenheng. Målene sørger for at vi har to like viktige tanker i hodet samtidig; vår egen utvikling og omverdenens utvikling. Denne planen setter ord på hva FNs bærekraftsmål innebærer for oss som samfunn, og hvordan vi i Kvæningen kan bidra globalt. Bærekraftsmålene er forbundet med muligheter, interessekonflikter, dilemmaer og andre konsekvenser på tvers av de tre bunnlinjene. I denne planen er bærekraftsmålene synliggjort. Hovedmålene og satsingsområdene har nøye utvalgte bærekraftsmål knyttet til seg. Disse viser

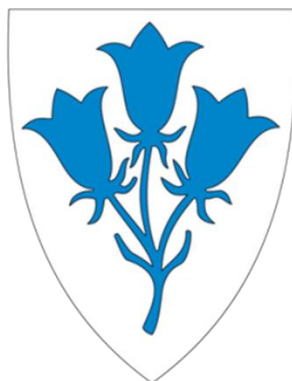
hvilke effekter vi ønsker å oppnå med de enkelte delene av kommuneplanens samfunnsdel.

En ting ser vi veldig tydelig etter arbeidet med bærekraftsmålene; det meste henger sammen med det meste.

Tre bunnlinjer – slik måler FN utviklingsresultater.

Visjon

Kvæningen kommune - sammen skaper vi framtiden

Visjonen vår handler om oss som bor i Kvæningen og at vi i felleskap må trekke lasset dersom framtiden skal ha en positiv og bærekraftig utvikling. Visjonen signaliserer at vi må skape noe

sammen, og at alle må bidra for at vi skal lykkes. Det er en tydelig forbindelse mellom denne visjonen og hovedmålene samt satsingsområdene i denne kommuneplanen.

Burfjorden med Kvæningen og Kvæningstindan i bakgrunnen. Foto: Kvæningen kommune.

Hovedmålene våre for perioden 2021-2032

Vi skal skape en ny framtid for samfunnet vårt med følgende tre hovedmål for utviklingen.

**Attraktive
lokalsamfunn**

**Økt nærings-
aktivitet og
sysselsetting**

**Styrket
samarbeid**

Attraktive lokalsamfunn

Kvæningen skal legge til rette for at flere velger å etablere seg og bo i kommunen vår. Videreutvikling av kommunens tjenester er viktig. Folk trives i Kvæningen i dag. Like viktig er det gjøre kommunen attraktiv også for de gruppene som vi størst behov for å holde på og rekruttere; de unge. Vi skal sørge

for at de får hele liv; med arbeid, venner, bolig og sosiale og spennende fritidssysler. Naturens prakt kommer til å hjelpe oss, men avgjørende attraktivitet blant unge, moderne mennesker må bygges fra grunnen av. Å være attraktiv innebærer også å evne å ta vare på alle som bor her i dag.

«Uten kaffe latte får vi heller ikke tinde-ranglere».

Kommunal rådgiver

Økt næringsaktivitet og sysselsetting

Kvæningen skal ferdigstille de to store utviklingsprosjektene som allerede pågår innen næringsutvikling; Omstillingsprosjektet og Næringsvennlig kommune. Hovedfokus skal være flere arbeidsplasser i privat sektor. Nye arbeidsplasser i privat sektor krever aktive gründere,

som kommunen skal støtte så godt som mulig. Vi skal gå i bresjen for et godt samarbeid og god dialog i næringsutviklingen. Samtidig; kommunikasjonene og IT teknologi gjør at innbyggerne kan velge å bo i Kvæningen og samtidig arbeide utenfor kommunen.

Styrket samarbeid

Vi har ikke råd til intern konkurranse mellom bygdene i kommunen. Ei heller skadelig konkurranse med andre kommuner. Konfliktnivået i kommunen kan bli lavere. Møtebordet er et bedre

sted å ordne opp i uenigheter, enn sosiale medier er. Vi skal fremme samarbeid mellom næringsaktører, frivillige og bygdene ved å snakke med folk.

Moderne infrastruktur for oppvekst

Dronefoto: Elever ved skolen

Kvæningen kommunes nye 1. – 10. skole er et uttrykk for kommunens satsing på unge mennesker. I denne planen forsterkes satsingen ved at samfunnets attraktivitet for unge voksne skal videreutvikles. Hensynet til unge voksne og

samfunnets attraktivitet for tilflytting og bosetting er en fellesnevner i satsingsområdene. Medvirkning skal gi unge mennesker en stemme for at vi bedre skal forstå hva som påvirker deres valg av bosted.

Barn, ungdom og unge voksne

Barn, unge og unge voksne fra Kvæningen har en sterk tilknytning til hjemkommunen. Vi skal styrke troen blant de unge på Kvæningen som bokommune, uansett alder. Oppvekst hos oss skal gi varige, positive minner om hjemkommunen. Vi skal arbeide med inspirasjon og veiledning fra både FNs bærekraftsmål og FNs konvensjon om barnets rettigheter. Barnekonvensjonens rettigheter oppsummeres som (1) liv og helse, (2) skolegang og utvikling, (3) omsorg og beskyttelse samt (4) deltagelse og innflytelse.

Kvæningen kommune skal ha en kompetent og forsvarelig barnevernstjeneste som ivaretar barnas rettigheter i henhold til FNs barnekonvensjon. Barnevernet skal videreutvikles i samsvar med den nye barnevernloven (2022).

Vi skal utnytte kommunens moderne infrastruktur for skole og barnehage til å videreutvikle disse tjenestene og de sosiale miljøene blant barn og unge. Kompetente og engasjerte voksne, som ser hvert enkelt barn, er den viktigste ressursen. Vi skal styrke samarbeidet mellom oppvekst og helse, med økt fokus på psykisk helse spesielt.

Vi skal også sikre et godt samarbeid mellom kommunen og frivilligheten for å imøtekomme behovene til barn, ungdom og unge voksne i lokalsamfunnet ellers. Kvæningen kommune skal gå foran for å åpne flere møtearenaer for barn og unge, og fokusere mer på fellesskap og inkludering. Alle barn skal ha venner – for noen begynner det med at voksne tar de rette grepene!

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Videreutvikle alle tjenestene som gjelder barn, unge, oppvekst og karriereforberedende aktiviteter.	<p>Evaluere tjenestene i nært samarbeid med de unge, elevråd, ansattes tillitsvalgte og foreldrerådenes arbeidsutvalg. Legge en kommunal plan for bedre kommunale tjenester.</p> <p>Samarbeide godt med lag og foreninger, samt legge til rette for karrierer i mange forskjellige yrker.</p> <p>Samisk og kvensk språkopplæring skal tilbys som en del av oppveksttilbudet.</p> <p>Oppvekstsektoren skal engasjeres tungt i etableringen av Arena Kvæningen.</p>
Alle barn og unge skal ha en trygg oppvekst.	<p>Vi skal kartlegge og opprettholde en god bevissthet om de mest sårbare gruppene, og arbeide systematisk med å styrke disse situasjon.</p> <p>Bedre tverrfaglig innsats (BTI) skal legges til grunn for å hjelpe barn og unge.</p> <p>Videreføre Inkluderende barnehage- og skolemiljø (IBS), som er kompetanseutvikling for barnehager, skoler og myndigheter om et trygt og godt barnehage- og skolemiljø, uten mobbing og andre krenkelses.</p> <p>Kommunen skal ivareta nye, lovpålagte oppgaver innen forebygging. Herunder delta i et kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering.</p> <p>Styrke rammene rundt barna gjennom veiledning og tverrfaglig samarbeid. Herunder arbeide med foreldrerollen, fysiske omgivelser og boforhold.</p> <p>Samarbeide godt med Alta kommune og kommunene i Nord-Tromsregionen.</p>
Styrke tilbud som sikrer trivsel, utvikling og god helse.	<p>Ta et helhetlig ansvar for barnas tidsbruk og reiseavstander i hverdagen, herunder utrede heldagsskole som også omfatter tilbud innen idrett og kultur.</p> <p>Skape møteplasser gjennom prioritering av kulturskolen, kulturaktiviteter, barn- og ungetjenesten og fysisk fostring sammen med lag og foreninger. Herunder vurdere hvordan veiledningsordningen for kulturskolen skal videreføres eller avløses.</p> <p>Jobbe for en inkluderende barnehage og skole der faglig og sosial utvikling er grunnlaget for læring og danning.</p> <p>Vurdere alle bibliotekene i lys av prosjektet Arena Kvæningen.</p> <p>Styrke mulighetene for å velge utdanninger.</p> <p>Lage en kommunal strategi for den kritiske overgangen mellom skole og arbeidslivet, med særlig fokus på de som dropper ut av utdanningsløp.</p> <p>Stimulere til kreativ tenkning og gründerskap.</p> <p>Bærekraft og global utvikling som en del av utdannelsen.</p> <p>Opprettholde grunnbemanningen og arbeide med målrettet rekruttering.</p> <p>Arbeide for at barn og unge i alle aldre tilegner seg digital kompetanse samt gode praktisk og sosiale ferdigheter for nettbruk.</p> <p>Arbeide for mer spennende fritidstilbud for ungdom.</p>
Jobbe for en god barndom og ungdomstid.	<p>Styrke barn, ungdom og unge voksnes direkte medvirkning i lokalsamfunnet.</p> <p>Arbeide for at alle anerkjennes for hvem de er; uavhengig av etnisk bakgrunn, religion, helse og sosial status, herunder arbeide for å styrke lokal kunnskap og identitet.</p> <p>Bygge vennskap på tvers av bygdene i kommunen.</p> <p>Utjevne sosiale forskjeller gjennom å tilby utlånstjenester.</p> <p>Arbeide for at flest mulige får sommerjobber og lærlingeplasser i hjembygda.</p>

FNs konvensjon om barnets rettigheter

Barnekonvensjonen bekrefter hva samfunnet og voksne må lykkes med for at barn skal ha det godt. Et helhetlig arbeid med oppvekst gir barn og unge et godt forhold til hjembygda. Da øker sannsynligheten for at de bosetter seg i Kvæningen når de blir unge voksne. Figur fra regjeringen.no.

 <p>1</p> <p>DEFINISJON AV ET BARN</p>	 <p>2</p> <p>INGEN DISKRIMINERING</p>	 <p>3</p> <p>BARNETS BESTE</p>	 <p>4</p> <p>OPPFYLLELSE AV BARNETS RETTIGHETER</p>	 <p>5</p> <p>BARNES UTVIKLING UNDER FAMILJENS VEILEDNING</p>	 <p>6</p> <p>LIV, OVERLEVELSE OG UTVIKLING</p>	 <p>7</p> <p>NAVN OG NASJONALITET</p>
 <p>8</p> <p>IDENTITET</p>	 <p>9</p> <p>Å HOLDE FAMILJER SAMMEN</p>	 <p>10</p> <p>KONTAKT MED FORELDRE I UTLANDET</p>	 <p>11</p> <p>BESKYTTELSE MOT KIDNAPPING</p>	 <p>12</p> <p>RESPEKT FOR BARNES MENINGER</p>	 <p>13</p> <p>YTRINGSFRIHET</p>	 <p>14</p> <p>TANKE- OG RELIGIONSFRIHET</p>
 <p>15</p> <p>STARTE ELLER DELTA I GRUPPER</p>	 <p>16</p> <p>RETT TIL PRIVATLIV</p>	 <p>17</p> <p>TILGANG TIL INFORMASJON</p>	 <p>18</p> <p>FORELDRES ANSVAR</p>	 <p>19</p> <p>BESKYTTELSE MOT VOLD</p>	 <p>20</p> <p>BARN UTEN FAMILJER</p>	 <p>21</p> <p>BARN SOM ER ADOPTERTE</p>
 <p>22</p> <p>BARN PÅ FLUKT</p>	 <p>23</p> <p>BARN MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE</p>	 <p>24</p> <p>HELSE, VANN, MAT, MILJØ</p>	 <p>25</p> <p>VURDERING AV BARNES BOSTED</p>	 <p>26</p> <p>SOSIAL OG ØKONOMISK HJELP</p>	 <p>27</p> <p>MAT, KLÆR OG ET TRYGT HJEM</p>	 <p>28</p> <p>TILGANG TIL UTDANNING</p>
 <p>29</p> <p>UTDANNINGENS MÅL</p>	 <p>30</p> <p>MINORITETS-KULTURER, SPRÅK OG RELIGION</p>	 <p>31</p> <p>HVILE, LEK, KULTUR, KUNST</p>	 <p>32</p> <p>BESKYTTELSE MOT SKADELIG ARBEID</p>	 <p>33</p> <p>BESKYTTELSE MOT NARKOTIKA</p>	 <p>34</p> <p>BESKYTTELSE MOT SEKSUELT MISBRUK</p>	 <p>35</p> <p>FORHINDRING AV MENNESKEHANDEL</p>
 <p>36</p> <p>BESKYTTELSE MOT UTNYTTELSE</p>	 <p>37</p> <p>BARN I FENGSEL</p>	 <p>38</p> <p>BESKYTTELSE I KRIG</p>	 <p>39</p> <p>HJELP ETTER MISBRUK OG SKADE</p>	 <p>40</p> <p>BARN SOM BRYTER LOVEN</p>	 <p>41</p> <p>BESTE LOV FOR BARN GJELDER</p>	 <p>42</p> <p>ALLE MÅ KJENNE BARNES RETTIGHETER</p>

Rocka stedsutvikling

Vi kan lykkes med stedsutvikling ved å påta oss rollen som mer aktive samfunnsutviklere. Kommunen skal ha et helhetlig, langsiktig og overordnet grep på arbeidet, og spille på lag med innbyggere og lokalt næringsliv. Vi skal se etter muligheter der andre ser begrensninger, vise mot og ta nye grep i utviklingen av stedene. Ved å gi spillerom for all den kreativitet, skaperkraft og engasjement som finnes i lokalsamfunnet, øker vi

mulighetene for å lykkes med arbeidet, samtidig som lokaldemokratiet kan styrkes.

Steder og tilhørighet betyr mye i Kvæningen, både kulturelt og politisk. Historiske forhold påvirker hvordan vi tenker rundt steders og områders utvikling i dag. Det er derfor viktig at vi har utviklingsstrategier knyttet til alle områdene og grendene.

«Det er mange fordeler for meg med å flytte hjem, både i forhold til jobb, bolig, familie og nærhet til naturen. Det som allikevel holder meg tilbake, er at jeg er redd jeg kommer til å kjede meg, fordi det er lite å gjøre om ettermiddagen».

Student Therese Boberg, Kvæningen

Strategiene våre innen stedsutvikling skal underbygge bolyst og blilyst. Det er et stort behov for å gjøre hele Kvæningen mer spennende for tilflyttere, spesielt unge mennesker. Vi skal tilføre stedene kvaliteter som fenger og inspirerer, og derigjennom øke attraktiviteten for bosetting i

Kvæningen. Vi kaller dette «Rocka» stedsutvikling. God stedsutvikling skal også bidra til alminnelig trivsel, trygghet, næringsutvikling og miljø. Universell utforming, god byggeskikk og estetikk skal vektlegges i dette arbeidet.

Vi vil:	Slik gjør vi det:
<p>Rocka Burfjord</p>	<p>Utviklingen i kommunesenteret skal understøtte hele Kvænanngensamfunnets attraktivitet. Burfjords utvikling skal komme alle innbyggerne i kommunen til gode.</p> <p>Vi skal tilføre sterkere appell til unge, nysgjerrige og modige jobbsøkere.</p> <p>Tettstedet skal tilføres tilbud som normalt forbindes med mer urbane strøk, med kultur, flere sosiale møteplasser samt økt omsetning av varer og tjenester.</p> <p>Etablere miljøgate og kulturtorg. Utendørs opprusting og alminnelig forskjønnelse skal bidra til det visuelle.</p> <p>Vi skal vektlegge helhetlige løsninger for bolig, handel, tjenester, transport, trafiksikkerhet, folkehelse og universell utforming. Vi skal arbeide for en promenade mellom Flerbrukshuset og andre sentrale sosiale møtesteder innenfor sentrumsområdet.</p> <p>Anlegge en trygg og sikker bussholdeplass som er universelt utformet og i rimelig nærhet til butikker, kafè og bensinstasjon.</p> <p>Revurdere dagens kommunale tungbilverkparkering midt i sentrum med tanke på miljø, støy og forsøpling.</p> <p>En sentrumsplan skal lages med innspill fra alle innbyggerne i kommunen, alle aldre.</p> <p>Kommunen skal være en aktør i sentrumsutviklingen og bidra til økt aktivitet.</p>
<p>Jøkelfjord og Alteidet – arena for ekstremt reiseliv og industri</p>	<p>Naturbasert reiseliv skal videreutvikles og legges til rette for, alt fra lavterskeltilbud til det mer ekstreme. Randonee, fjordcruise, brevandring tindeturer og lavterskelturer skal arbeides videre med kommersielt.</p> <p>Mulighetene for økt matproduksjon og god utnyttelse av de verdifulle matjordressursene mellom Storeng og kommunegrensen mot Alta skal arbeides videre med.</p> <p>Nytt boligfelt skal planlegges og legges ut.</p> <p>Satsingen innen sjømat skal videreføres.</p> <p>Labukta skal utredes og eventuelt utbygges og legges til rette for både landbasert- og sjørelatertindustri med ny dypvannskai.</p> <p>Jøkelfjord samfunnshus og Alteidet samfunnshus skal være sosiale møtesteder.</p>
<p>Badderer, Nordstraumen og Kjøllefjord i utvikling</p>	<p>Badderer skal fortsatt være et industrielt tyngdepunkt.</p> <p>Industri, handel, sjømat og landbruk skal videreutvikles i hele området.</p> <p>Badderer skal styrkes ved at nye boligtomter legges ut.</p> <p>Tilrettelegge for rekreasjonsplass ved Badderelvas munning.</p> <p>Badderer grendehus skal være sosialt samlingspunkt.</p>

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Indre Kvæningen – helt naturlig	<p>De grønne kvalitetene skal utnyttes som grunnlag for nye naturbaserte næringer.</p> <p>Vi skal øke matproduksjonen, både volum- og nisjepreget lokalmatproduksjon.</p> <p>Reiselivet skal videreutvikles med bakgrunn i vern av attraktive naturområder, landskapsvernet, friluftsliv og gårdsturisme etc.</p> <p>Skogressursene skal utnyttes for lokal verdiskapning og småindustri.</p> <p>Kvæningsbotn grendehus skal være sosialt samlingspunkt.</p> <p>Områdene skal prioriteres for bosetning og næringsliv.</p>
Sørstraumen – knutepunkt til natur og næring	<p>Området skal videreutvikles med nye tilbud i grensesnittet mellom næring, kultur og natur. Alle former for matproduksjon videreføres.</p> <p>Vi skal arbeide spesielt med mulighetene for opplevelsesbasert reiseliv i og ved Storstraumen. Tilrettelegge for natur- og kultursti på Olgola og et besøkssenter ved Kvæningen næringsbygg.</p> <p>Vi skal tilføre nye fritidsboliger innenfor rammen av et hensiktsmessig kulturminnevern.</p> <p>Videreutvikle besøkssenter for natur, kultur og næring i samarbeid med Styret for landskapsvernområdene.</p> <p>Sørstraumen grendehus skal være sosialt samlingspunkt.</p>
Ytre Kvæningen – muligheter mot storhavet	<p>Naturressurser som sjømat, ekstreme landskapstyper og mineraler har stort potensiale for næringsutvikling og skal følges opp av kommunen.</p> <p>Områdets utilgjengelighet står i en ekstrem kontrast til andre lokalsamfunn og byer, og er en attraksjon i seg selv. Dette skal arbeides med i reiselivsutviklingen.</p> <p>Øysamfunn og isolerte samfunn skal ha gode transportløsninger og må sikres et minimum av offentlig kommunikasjon.</p> <p>Lokale grendehus skal være sosiale samlingspunkt.</p>
Felles alle steder – styrke den sosiale dimensjonen	<p>Satse på møteplasser som kultur- og grendehus, uteområder og tilrettelegging som fremmer folkehelse, samhørighet og fysisk aktivitet. Herunder; ta vare på og støtte opp om allerede etablerte møteplasser.</p> <p>Vi skal ønske nye innbyggere velkommen. Nye tilflyttede, husstander skal få en liten Kvæningen-pakke, gjerne i samarbeid med næringslivet.</p> <p>Nye innbyggere skal motta grundig informasjon om kommunen, bygda de skal bo i samt tilgjengelige tjenester og andre tilbud.</p> <p>Nyfødte Kvæningværing skal få en gave av kommunen.</p> <p>Bygder og grender inviteres til å ta nye innbyggere med i arrangementer og aktiviteter.</p> <p>Bygder og grender inviteres til fadderordninger for tilflyttere, og for å gjennomføre omvisninger og velkomstarrangementer.</p>

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Styrke bærekraften i alle bygdene	<p>Vi skal kartlegge ressursene og ressurspersonene i alle delene av kommunen, og bruke funnene i arbeidet med både økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft.</p> <p>Gjennom flere digitale innbyggerundersøkelser og bedriftsundersøkelser. Grendeutvalgene skal ha tydelige mandater for hvordan de kan og bør arbeide for å bidra til eget steds' og hele kommunens utvikling.</p> <p>Fritidsbefolkningen og reineierfamiliene skal stimuleres til engasjement i lokalsamfunnet.</p>
Anerkjenne kultur, idrett og friluftsliv som viktige tilbud og tilskudd til attraktiviteten i lokalsamfunnene	<p>Kommunens kultur- og idrettstilbud skal styrkes som en del av lokalsamfunnets attraktivitet for tilflytting.</p> <p>Vi skal stimulere til mer dugnad ved å støtte og følge opp lag og foreninger.</p> <p>Kommunens tilbud innen friluftsliv skal videreutvikles. Vi skal balansere hensynet til innbyggerne, beite, naturmangfold, vannforekomstene og reiselivet.</p> <p>Spesialiteter som breopplevelser, randonee, toppturer, fjordcruise, hvalsafari, nordlysopplevelser og havfisketurisme skal inngå i satsingene våre.</p> <p>Vi skal informere tilreisende om farer forbundet med ferdsel i Kvæningen, på land og til sjøs ved å utarbeide og publisere en risikooversikt for friluftslivet i kommunen.</p>
Arbeide videre med offentlig transport	<p>Følge med på transportutviklingen i verden, herunder betydningen av ny teknologi, nye kollektive løsninger samt delingsøkonomi.</p> <p>Se flest mulige offentlige og private transportbehov i sammenheng.</p> <p>Arbeide for nye innovative konsepter og tilbud innen offentlig transport internt i Kvæningen, samt mellom Kvæningen og nabokommunene.</p>
Forbedre det visuelle inntrykket av hele kommunen.	<p>Arbeide for å fjerne ødelagte bygg og anlegg, utrangerte kjøretøy og skrot.</p> <p>Fjerne skjemmende kratt og småskog.</p> <p>Grunneiere skal oppfordres til skjøtsel og kultivering for å hindre gjengroing.</p> <p>Oppfordre grunneiere til å holde god orden på eiendommene sine.</p> <p>Grendeutvalgene oppfordres til å sette de lokale visuelle inntrykkene på dagsorden, og bidra til samarbeid og dugnader om rydding, bortkjøring mm.</p>
Integrering av utenlandske tilflyttere	<p>Vi skal legge til rette for utenlandske tilflyttere uansatt nasjonalitet skal finne seg til rette i samfunnet vårt.</p> <p>Arbeid, bolig og nettverk skal være målsettingene. Vi skal undersøke hvilke ressurser den enkelte tilflytter representerer, og tilby språkopplæring i pakkeforløp for å kvalifiserende for yrkeslivet.</p> <p>Vi skal utnytte Voksenopplæringen og norskutdanning som virkemidler.</p>

Ett av mange særegne og vakre landskap i kommunen vår – skuringsstriper og elvedelta i Kvænangsbøtn.

Foto: Kvænangen kommune

God helse – hele livet

Helse og omsorg

Arbeidet med god helse er avgjørende for å skape sosial bærekraft i et lokalsamfunn. Utfordringsbildet innen helse og omsorg er veldig dynamisk. Tjenestene og tilbudet til innbyggerne må løpende tilpasses befolknings- og aldersutviklingen. De må også fange opp helse—utfordringer som øker i omfang, som for eksempel psykiske lidelser, fedme og demens. Kvæningen kommune skal justere tjenestene i samsvar med innbyggernes behov. Vi skal benytte all tilgjengelig kunnskap og teknologi for å levere kostnadseffektivt.

Brukerne skal kunne bo hjemme lengst mulig, og inviteres til mestringstilbud. Befolkningen i Norge kan mye om helse. Interessen for å lære om helse er stor. Samtidig ser vi at stigma rundt mange lidelser er på vei ned. Vi skal utnytte dette i dialog med innbyggerne og arbeide systematisk med mestringsevnen hos alle typer brukere. Hverdagsmestring og rehabilitering skal vektlegges foran passive og kompenserende tilbud. Brukermedvirkning og god pårørendedialog inngår i strategien.

Aldersutviklingen i lokalsamfunnet innebærer at vi må satse mer på å bli et aldersvennlig samfunn. Det nasjonale programmet Leve hele livet blir en ledetråd i en ny kommunedelplan for helse og

omsorg. Vi vurderer å bli en del av Nettverk for aldersvennlige lokalsamfunn, ikke minst for styrke oss faglig. Kompetanseheving og rekruttering til helse og omsorg forblir høyt prioritert.

Utredningen om nytt helsehus skal fortsette som et prioritert tiltak.

Forebygging og folkehelse

Den enkelte innbygger har et betydelig ansvar for å forebygge uhelse. Alle sektorer og enheter i kommunen har, hver på sine måter, et ansvar for helse til innbyggerne. I tillegg er mange regionale og nasjonale instanser, samt lag og foreninger med på å forme helse vår. Innbyggernes helse er viktig for arbeidsgiverne og for at folk skal kunne stå i jobb så lenge som mulig. Et vellykket systematisk folkehelsearbeid vil også bidra til at behovene for omsorgstjenester utsettes. Forebygging gjennom tjenlige livsstiler for den enkelte innbygger samt tilrettelegging fra samfunnets side, er den foretrukne løsningen.

Vi bruker kommunens oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer (2018) til målrettet innsats for folkehelsen. Alle sektorer og enheter i kommunen har sin andel i et systematisk helsefremmende arbeid. Frivillige aktører og bedrifter kan også bidra med sitt. Gevinsten deler vi når innbyggernes livskvalitet øker.

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Dimensjonere alle tjenestene i samsvar med behovene	<p>Gjennomføre nettundersøkelser blant innbyggerne om behovet for helse- og omsorgstjenester, og hvilke tjenester som bør justeres.</p> <p>Re-innrette bemanning, ressurser og infrastruktur i samsvar med dokumenterte behov for tjenester.</p> <p>Vurdere samarbeid med andre kommuner eller private om tjenester.</p> <p>Vurdere oppstart av pasient-sentrert helsetjenesteteteam (PSHT) i samarbeid med Universitetssykehuset i Nord-Norge.</p> <p>Fange opp og tilby demensrelaterte tjenester i en tidlig fase.</p> <p>Styrke tannhelsetjenesten.</p>
Psykiske lidelser og rus	<p>Fortsette arbeide med å danne et tverrfaglig samhandlingsteam i samarbeid med spesialisthelsetjenesten.</p> <p>Arbeide for et forutsigbart, lavterskel omsorgstilbud på dag- og kveldstid.</p> <p>Etablere en eller flere boliger som kan øremerkes akutthjelp.</p>
Hjemmetjenesten	<p>Økt bruk av trygghetsskapende velferdsteknologi som trygghetsalarm, GPS sporing, døralarm og kommunikasjon.</p> <p>Forebyggende hjemmebesøk med veiledning for å redusere pleiebehovene, herunder nattbesøk for hjemmeboende.</p> <p>Arbeide for å redusere ensomhet og fysisk passivitet.</p>
Tilbud til utviklingshemmede	<p>Etablere et dagtilbud.</p>
Helsestasjon og skolehelsetjeneste	<p>Satse innen forebygging og tidlig innsats.</p> <p>Styrke foreldreveiledningen i kommunen.</p> <p>Videreutvikle tjenesten gjennom nye digitale løsninger samt mer systematisert, tverrfaglig samarbeid.</p>
Omsorg hele døgnet	<p>Øke andelen som bor i omsorgsboliger kontra Gargo.</p> <p>Tjenestene skal ivareta alle innbyggere med godt innhold og høy kvalitet uavhengig av betalingsevne og -vilje.</p>

Vi vil:	Slik gjør vi det:
<p>Styrke det systematiske arbeidet med folkehelse og forebygging</p> <p>Prioritere sårbare grupper</p>	<p>Kunnskapsgrunnlaget for folkehelseutviklingen og påvirkningsfaktorer må oppdateres hvert fjerde år, og legges til grunn for alle tjenestene i kommunen. Grunnlaget skal baseres på offentlig statistikk og eksterne kilder, men også på våre direkte undersøkelser blant innbyggerne.</p> <p>Vektlegge helse og livsstil i barnehage- og skolehverdagen gjennom kunnskapsspredning og i aktiviteter.</p> <p>Kvæningen kommune skal prioritere tilrettelegging for fysisk aktivitet og sosialisering for innbyggere i alle aldre.</p> <p>Vi skal arbeide med bevisstgjøringen av virkningene av usunn mat.</p> <p>Stimulere lag og foreninger til å bidra med folkehelsefremmende tilbud.</p> <p>Legge til rette for treningstilbud i alle grendene.</p>
<p>Følge opp gjeldende oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer (2018)</p>	<p>Styrke arbeide med tilflytting og bosetting for å skape en mer balansert demografi gjennom denne samfunnsdelen.</p> <p>Prioritere rekruttering av helsefaglige personer.</p> <p>Redusere konfliktnivået i kommunen gjennom hovedmålet om samarbeid og satsingsområdet om samarbeid og tillitsbygging.</p> <p>Skape flere møteplasser for isolerte eldre gjennom besøksordninger, aktivitetstilbud og ved etablering av åpne møteplasser.</p> <p>Arbeide forebyggende mot fallskader blant eldre personer, i hjemmene deres og i offentlige rom.</p> <p>Videreutvikle frisklivssentralen for å redusere livsstilssykdommer ved å tilby lavterskel fysisk aktivitet, belastningsmestring og bevisstgjøring rundt sunt kosthold og røykeslutt.</p> <p>Trygt samfunn, universelt utformet samfunn, økt mobilitet for innbyggerne, fattigdomsbekjempelse, rent vann, anerkjennelse av ulikhet samt arbeid med det flerkulturelle Kvæningen er behandlet i kapitlet Andre plantema.</p> <p>Videreføre, og om mulig bidra til å videreutvikle, Nord-Troms' friluft- og trimkonsept Ut i Nord.</p>

Boliger for alle

Kvæningen skal være en attraktiv kommune å bo i og flytte til. Boligtilbudet er en betydelig del av denne attraktiviteten. Tilbudet kan være tungen på vektskålen når husstander vurderer hvor de skal bosette seg. Et velfungerende boligmarked og tilførsel av nye boliger er en forutsetning for å styrke kommunens demografiske utvikling.

Utleiemarkedet i er begrenset. Kommunen er største utleier. Unge etablerere og tilflyttere ønsker å leie bolig før de eventuelt bygger eller kjøper. Tilførselen av helt nye boliger er også begrenset. En del helårsboliger ender opp som fritidshus.

Kvæningen skal ha boliger, boformer og bomiljøer som bidrar til mangfold, trivsel og god livskvalitet. Alle som ønsker, skal kunne etablere seg og bo i sin egen bolig. Kommunens boligpolitikk skal ha et tydelig sosialt tilsnitt. Helse, personlig økonomi og behov for universell utforming skal ikke stå i veien for at innbyggerne skal bo godt.

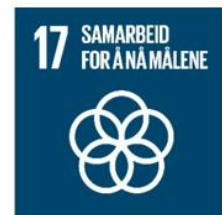
Vi skal arbeide helhetlig med boligutviklingen og se alle behovene under ett. Boligpolitikken skal ta hensyn både til demografien, og de utviklingene vi ønsker. Vi skal ta hensyn til markedet, kommunens, økonomiske handlingsrom, tjenesteproduksjonen samt de tilgjengelige stabsressurser når vi planlegger.

En voksende gruppe eldre kan behøve nye boliger, gjerne leiligheter som er tilpasset de selv, og til tjenestene som må leveres hjemme hos de når de blir pleietrengende. Både private løsninger og omsorgsboliger bør vurderes.

Samtidig; kommunen ønsker boliger som tiltrekker seg unge voksne. Eksisterende boligmasse i kommunen dekker ikke dette behovet. Både leie og eie bør inngå i tilbudet.

Boligmassen i Kvæningen er aldrende. Vi skal se boligutviklingen i lys av sirkulær økonomi og mulige miljømessige gevinster.

Konklusjonen er; vi må både tenke og bygge nytt.

Oppgradere og modernisere kommunalt eide boliger.

Vi vil:	Slik gjør vi det:
<p>Kommunen som en aktiv aktør innen boligpolitikk og boligutvikling.</p>	<p>Styrke samarbeid mellom kommune, utbyggere, næringsaktører, grunneiere og Husbanken om boligutvikling.</p> <p>Statusbeskrivelse av boligsituasjonen, samt kartlegge behov, ønsker om nye boliger samt investerings- og betalingsviljen blant innbyggerne og bedrifter.</p> <p>Styrke kunnskap om virkemidler og finansieringsmuligheter, herunder startlån og andre lån for privatpersoner hos Husbanken.</p> <p>Følge opp den nasjonale boligsosiale strategien “Alle trenger et trygt hjem” og benytte verktøy fra Husbanken som www.veiviseren.no.</p> <p>Arbeide for at flest mulig bolighus i Kvæningen blir bruk som helårsboliger.</p> <p>Skape nye boligprosjekter gjennom offentlig-privat samarbeid (OPS).</p> <p>Vurdere en boligstiftelse eller et boligselskap for framtidig forvaltning av kommunal boligmasse. Tiltaket innebærer en evaluering av kommunens rolle i all boligutvikling.</p> <p>Digitalisere kommunal boligforvaltning og søknadsprosesser.</p> <p>Vurdere nye boligkonsepter, som mikrohus, heltreboliger mv.</p> <p>Gjennomføre nødvendige plantiltak og vedta en boligpolitisk plan.</p> <p>Innlede dialog med reindrifutøverne om boligbehov under sommerbeite.</p>
<p>Flere skal kunne eie bolig</p>	<p>Markedsføre attraktive tomter til personer som ønsker å bygge selv. Vi skal alltid ha flere byggeklare tomter tilgjengelig.</p> <p>Informere om muligheter for bygging utenfor regulerte felt.</p> <p>Videreføre arbeidet med konseptet «leie til eie».</p> <p>Oppmuntre/stimulere til salg av småbruk og ubrukte husvære til helårsboliger.</p> <p>Utrede salg av kommunale utleieboliger til leietakere, herunder gi dagens beboere av kommunale boliger anledning til å kjøpe denne. Finansiering med startlån skal undersøkes som et mulig utløsende virkemiddel..</p> <p>Legge til rette for flere privat eide, seniorvennlige boliger, universelt utformet med livsløpsstandard.</p>
<p>Gode leiemuligheter</p>	<p>Boliger til tilflyttere, herunder også et utleietilbud for «prøvebo».</p> <p>Oppgradere og modernisere kommunalt eide boliger.</p> <p>Vurdere å tilby «gründerboliger» – utleie til gründere som vil starte næringsvirksomhet.</p>

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Sosial bærekraft i boligpolitikken	<p>Følge opp vanskeligstilte på boligmarkedet og legge til rette for at alle kan finne et trygt og godt tilbud.</p> <p>Redusere trangboddhet og uegnede boliger, spesielt for barn, unge og sårbare grupper.</p> <p>Opprette heldøgns omsorgsboliger.</p> <p>Vurdere boligkonsepter med privat eie og kommunal tilvisningsrett.</p>
Miljømessig bærekraft i boligpolitikken	<p>Oppmuntre og stimulere til salg og /eller utleie av småbruk og ubrukte husvære til helårsboliger.</p> <p>Oppgradering av eldre boligmasse som helårsboliger for tilflyttere gjennom bruk av en kommunal tiltaksordning, eventuelt også andre tiltaksordninger og virkemidler.</p> <p>Innhente erfaringer om gjenbruk av eldre boligmasse, og gjøre egne vurderinger om hvordan denne typen sirkulær økonomi kan bidra til en samlet sett styrket bærekraft i Kvænangensamfunnet.</p> <p>Innhente og dele erfaringer med andre kommuner og myndigheter.</p> <p>Undersøke mulighetene for virkemidler.</p> <p>Kommunikasjon og bevisstgjøring rundt hvilke verdier som ligger i ubrukt og aldrende boliger.</p>

Reinmerking i Sneddet øverst i Kvænangsdalen.

Foto: Ira M Storhaug Bæhr

Næringsutvikling

Kommunens sysselsettingssituasjon tilsier at vi behøver flere arbeidsplasser. Næringsutvikling er en hovedstrategi for å styrke kommunens demografiske situasjon. Vi forventer at naturressursene blir viktige for næringsutviklingen fordi de er attraktive i flere industrier i inn- og utland. Arbeid med rekruttering av arbeidskraft skal være en integrert del av arbeidet med å styrke sysselsettingen i kommunen. Vi skal arbeide for flere arbeidsplasser i både privat og offentlig sektor.

Vi er omstillingskommune og gjennomfører også prosjektet Næringsvennlig kommune. Begge prosjektene bidrar positivt til næringsutvikling og til kommunen som en aktør i næringsutvikling. Vi arbeider for at næringslivet i Kvæningen kommune skal få gode rammevilkår for vekst og utvikling gjennom målrettet kommunal tilrettelegging og

god service. Dette skal oppnås ved at kommunens evne til å arbeide utviklingsrettet styrkes.

Kvæningen kommunes innsats med næringsutvikling skal gjennomføres i samarbeid med næringsforeningen, enkeltbedrifter samt lokale og regionale utviklingsaktører. Vi skal arbeide helhetlig med innsats av alle etatene i den kommunale organisasjonen. Kommunens tilrettelegging gjennom ansvaret som planmyndighet og eier av infrastruktur skal vektlegges spesielt. Kommunen skal også gå foran i etablering av bransjevise nettverk etter behov.

Klimavennlig næringsutvikling er en utviklingstrend både internasjonalt og nasjonalt. Trenden innebærer nye muligheter i alle næringer, bransjer og foretak. Kvæningen kommune skal invitere til et regionalt-lokalt samarbeid om mulige, nye posisjoner i det grønne skiftet.

«Ungdomsrådet har i møte den 22. september 2021 sett på kommuneplanens samfunnsdel. De synes det er satt opp flere gode planer og tanker som gjelder barn og ungdom. De synes det er positivt at det skal satses på lokal matproduksjon».

Moonlight Mountain Gear AS produserer innovative hodelykter og annet utstyr for det barskeste vinterfriluftslivet. Inspirasjonen til denne industrietableringen i Burfjord kom fra naturen selv.

Foto: MMG AS.

Eksempel på framtreddende gårdsbruk; Buktenes gård i Nordstraumen som har melkeproduksjon som hovednæring.

Foto: Buktenes gård.

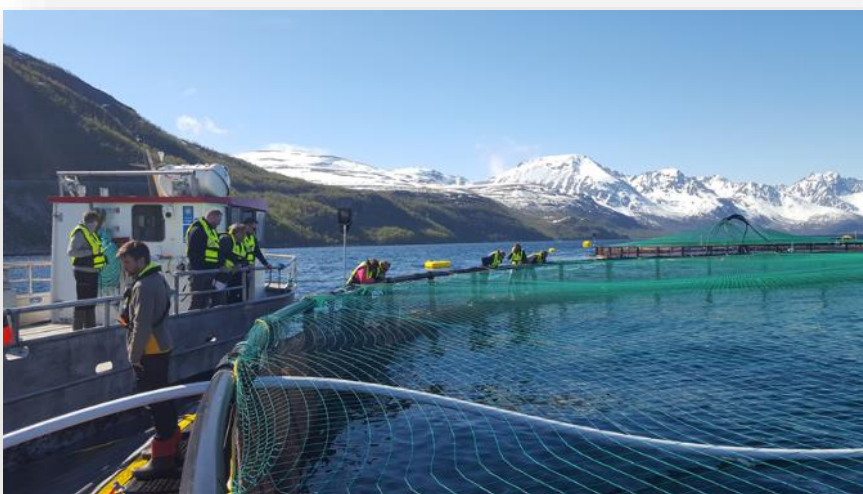
Grønnsaksproduksjon ved Grønne Saker på Storeng.

Foto: Ida Karlstrøm

Fra ett av MOWIs akvakulturanlegg. Oppdrettsnæringen er viktig for sysselsettingen i kommunen.

Foto: Sven Magnus Steinvik, MOWI.

Vi vil:	Slik gjør vi det:
<p>Framdyrke kultur for innovasjon, entreprenørskap og utvikling</p>	<p>Kreativitet, innovasjon, entreprenørskap og lokale næringer som tema og fag i skole og barnehage.</p> <p>Tilrettelegge for lærlingeplasser, praksisplasser sommerarbeidsplasser i samarbeid med bedrifter og etater.</p> <p>Styrke kontakten mellom kommune, næringsliv og utviklingsaktører, og derigjennom skape gode arenaer for innovasjon og kompetanseutvikling (Arena Kvænangen).</p> <p>Styrke samarbeid med både Nordreisas og Altas utviklingsmiljøer i både offentlig og privat sektor.</p> <p>Kommunen skal bruke lokale leverandører innenfor anskaffelseslovgivningens rammer. Handlingsrommet for vektlegging av lokale leveranser skal undersøkes. Tildeling skal kunne sees i sammenheng med planens hovedmålsettinger.</p> <p>Framsnakke og støtte gründere og næringsdrivende.</p> <p>Motivere flere unge gründere, samt kvinnelige gründere.</p> <p>Innføre en næringslivpris.</p> <p>Kombinasjonsnæringer skal gis et nytt liv.</p>
<p>Satse på lokal matproduksjon</p>	<p>Legge til rette for allerede etablert havbruksaktivitet, og sørge for etablering av nye egnede havbruksarealer i sameksistens med fiskeriene og andre næringer.</p> <p>Innovasjon innen sjømatnæringer (makroalger, landbasert oppdrett, oppdrett nye arter mv).</p> <p>Foredle marint råstoff og landbruksprodukter – bredere satsing i verdikjedene for matproduksjon.</p> <p>Stimulere ungdommene til et yrkesliv i fiskeriene, landbruket og matindustrien.</p> <p>Styrke lokale fiskerier og legge til rette for økt landing.</p> <p>Utnytte mulighetene i Deltakerloven mht sjøsamiske fiskerirettigheter.</p> <p>Utbetalte midler fra Havbruksfondet kan brukes til satsing på primærnæring, som eksempelvis kjøp og leie og fiskekvoter samt kjøp av fiskefartøy.</p> <p>Utnytte ledig kapasitet skog og jord, samt styrke landbrukets posisjon i kommunen.</p> <p>Legge til rette for industriell, innovativ lokalmatproduksjon.</p> <p>Styrke de lokale mattradisjonene med selvhøsting og mat direkte fra naturen.</p> <p>Bevare naturgrunnet for reindriften, samt bidra til løsninger som trygger og videreutvikler reindriften både som næring og tradisjon.</p> <p>Samarbeide med nasjonale og regionale aktører om matproduksjon, markedsføring og salg.</p> <p>Skape felles markeds plass for lokal mat, handarbeid, duodji, trearbeider, stein m.m. samt tjenester.</p>

Vi vil:	Slik gjør vi det:
<p>Styrke satsingen på natur- og kulturbaserte opplevelsesnæringer</p>	<p>Utvikle en strategi for helårs bærekraftig reiseliv og vurdere opprettelsen av et destinasjonsselskap. Markedsføring av attraksjoner og kulturminner i hele kommunen. Arbeide for rasteplasser og annen infrastruktur langs vei og sti.</p> <p>Koble reiselivet med sportsfiske, jakt, fangst og sanking, samt unike mattilbud.</p> <p>Skape flere møteplasser for beboere og besøkende, samt videreutvikle tilbudet av varer og tjenester til fritidsbefolkningen</p> <p>Fortsatt utbygging av fritidsboliger skal sees i lys av muligheter for næringslivet., arbeidsplasser og lokal verdiskaping.</p> <p>Invitere gårdbrukere og reindrift til gründerskap i reiselivet, og støtte initiativene om et mulig besøksenter for reindriften.</p> <p>Fremme <i>Inn på tunet</i> og <i>Ut på vidda</i> som muligheter for tilleggssinntekter for henholdsvis gårdbrukerne og reindriftsutøverne.</p>
<p>Utvinne flere naturressurser</p>	<p>Avklare utvinning og foredling av mineralressurser i lys av gjeldende nasjonalt regelverk for mineralutvinning. Gjennomføre overordnede bærekraftsvurdering for samfunn og arealbruk, samt hvilke ringvirkninger som Kvænangensamfunnet kan tilføres ved mineraluttak.</p> <p>Legge til rette for kortreiste mineraler samt gjenvinning og resirkulering av overskuddsmaterialer og byggeråstoff. God utnyttelse av uttak som er i drift.</p> <p>Videreutvikle og modernisere vannkraften.</p> <p>Initiativer om vindkraft, småkraftverk og lignende arealkrevende industri skal vurderes og konsekvensutredes.</p> <p>Legge til rette for industri basert på tømmer, skifer og andre naturressurser.</p>
<p>Tilrettelegge for eksisterende næringsliv og framtidige næringsetableringer</p>	<p>Oppgradere næringsarealer i Burfjord og Badderan.</p> <p>Fortsette utredningene om ny småbåthavn i Burfjord med molo, hvitfiskmottak og plass for både næringsfartøyer og fritidsbåter.</p> <p>Utrede muligheten og eventuelt etablere Labukta som næringsområde.</p> <p>Prioritere arbeid med nytt næringsareal og nye næringsbygg.</p> <p>Utvikle leverandørnæring i forhold til industri og utbygginger/satsinger.</p> <p>Videreføre gründersatsingen og næringsutviklingen ved Kvæningen Næringsfabrikk etter omstillingsprogrammets avslutning.</p> <p>Samarbeide med andre Nord-Troms kommuner om havneutvikling.</p>
<p>Ta hensyn til lokal utvikling</p>	<p>Kvæningen kommune skal vurdere nye etableringer i lys av mulighetene for økt sysselsetting og andre lokale ringvirkninger.</p> <p>Nye og eksisterende næringsaktører skal motiveres til en hensynsfull fremferd og dialog med omgivelsene som en bærebjelke i sitt strategiarbeid.</p>

Arena Kvæningen

Arena Kvæningen skal etableres for å styrke Kvæningen samfunnets økonomiske og sosiale bærekraft. Hovedaktivitetene i senteret skal være utdanning, veiledning, integrering, næringsutvikling og sosialt fellesskap. Adgangen til kvalifisert arbeidskraft skal forbedres. Moderne informasjonsteknologi blir en viktig side ved senteret. Etableringen er en del av det å gjøre Kvæningen mer spennende, *rocka*, for unge mennesker. Prosjektet er ett av flere grep for å snu den demografiske utviklingen vår.

Arena Kvæningen skal gjøre det mulig å ta utdanning og arbeide hvor som helst i verden, og samtidig bo i kommunen vår. Den enkelte innbyggers muligheter skal styrkes, samtidig som Arena Kvæningen skal bli et viktig tilskudd til stedsutviklingen. Målgruppen er alle voksne, men spesielt tilrettelagt for aldersgruppen 16-35 år. Sosialisering, større nettverk og muligheter for å få seg en omgangskrets og nye venner skal gjøre

kommunen mer attraktiv som bokommune. Vi skal skape et faglig og sosialt møtested med vid åpningstid, for alle.

Næringsutvikling og kommersiell aktivitet inngår også i idegrunnet for Arena Kvæningen. Det skal være mulig for gründere å leie plass til næringsvirksomhet. Deler av driften av selve senteret, som for eksempel de sosiale møteplassene, ønskes drevet kommersielt.

Arena Kvæningen skal også bidra til å formidle tre-stammers møtet vårt, lokal kultur, attraksjoner og egenart overfor tilreisende og egne innbyggere. Bibliotek, servering, kontorhotell, gjenbruks-tjenester, frivillighetsentral og frisklivscentral kan også inngå.

Arbeidsgivere, utdannings- og forskningsinstitusjoner, frivillige organisasjoner og ressurspersoner blir viktige samarbeidspartnere i arbeidet med å innrette og drifte senteret.

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Komme i gang med kommunens største stedsutviklingsprosjekt i nyere historie	<p>Arenautredningen fra mars 2021 brukes som idegrunnlag.</p> <p>Kommunestyret tar rollen som en aktiv prosjekteier.</p> <p>Proessen fram mot ferdig arena skal preges av samarbeid, kreativitet og innovasjon.</p>
Beskrive markedet	<p>Undersøkelse blant innbyggere, utflyttede kvænavsværinger og mulige tilflyttere om behov og ønsker for tilbudet.</p> <p>Undersøkelse blant bedrifter og institusjoner om behov, samarbeid og andre roller.</p> <p>Undersøkelser blant utdannings- og forskningsinstitusjoner om samarbeid.</p> <p>Undersøkelser blant pendlere, gründere og studenter om behov for arbeidssted, studiested, kontorer og arbeidsstasjoner.</p>
Midlertidige lokaler og infrastruktur	<p>Undersøke handlingsrommet og anbefale løsninger for bygg, andre fasiliteter og en IT-løsning for en rask oppstart.</p>
Levere prospekt	<p>Søke virkemidler til utviklingsprosjekt.</p> <p>Administrasjonen utarbeider et prospekt med innhold, infrastruktur, arkitektskisser, budsjett og framdriftsplan.</p>

Oppslag på Kvænavgen barne- og ungdomsskole

Samarbeid og tillitsbygging

I en kontrastenes kommune er det naturlig med noen kryssende interesser, og noen sterke motsetninger. Kvængensamfunnet er preget av mangeårig kamp for tilværelsen i de mange bygdene og lokalsamfunnet som kommunen består av. Vi har vært dyktige til å fremme de enkelte stedene og bygdens saker. Med sterke stemmer. Samtidig har vi alle sett at Kvængens samlede bærekraft er betydelig svekket over lang tid.

Motsetninger og uenighet har vært uttalt på måter som kan svekke kommunens alminnelige omdømme og dermed alle bygdens attraktivitet for tilflytting. I tillegg kan et hardt debattklima bidra til avmaktsfølelse hos innbyggere som ønsker å engasjere seg i samfunnsutviklingen. Sosiale medier bidrar til å forsterke oppfatningen av at klimaet i Kvængen er hardt. Og vi voksne er våre barns viktigste forbilder.

Hele kommunen skal videreutvikles for framtiden. Målsettingen er at alle bosettingene i kommunen skal bestå. Mangfold er viktig for innflyttere som ønsker seg et godt liv på landet. Vi må i større grad støtte hverandres initiativer og nyvinninger, og samarbeide for at alle skal få bedre liv. Dialogen om samfunnets og kommunens utvikling bør i større grad skje i møter. I mindre grad bør den foregå i nettsamfunn som ikke etterlever alminnelig saklighet i politisk arbeid.

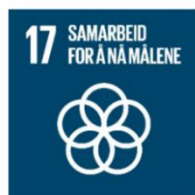
Næringslivet i kommunen er delaktige i omstillingsprosjektet, og har vist at de er nyttige og dyktige partnere i utviklingsarbeid. Innenfor denne sektoren, og samfunnsutvikling ellers, skal vi også søke samarbeid med flere eksterne instanser.

Lag og foreninger samt næringslivet i kommunen er de viktigste samarbeidspartnerne våre. Vi skal styrke dialogen med de om samfunnets utfordringer og utvikling. Vi skal benytte digitale undersøkelser oftere å innhente innspill fra de frivillige i viktige saker.

Interkommunalt samarbeid er en god måte for å kunne levere kompliserte og kompetansekrevede tjenester til innbyggerne. Vi er åpne for å vurdere flere ordninger i planperioden.

På regionplanet står vi et dilemma om mer samarbeid med tidligere Finnmarkskommuner, eller å opprettholde et bredt samarbeid innenfor Nord-Troms.

Vi må også prioritere samarbeid og god dialog med statlige myndigheter og andre eksterne instanser om forskning, kunnskap, næringsutvikling, infrastruktur, samferdsel, miljø og gode løsninger for lokalsamfunnsutviklingen.

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Forbedre debattklimaet i kommunen	<p>Kommunestyret tar ansvar for å styrke kommunens sosiale bærekraft gjennom et forbildeprosjekt innen kommunikasjon og relasjonsbygging. Kommunestyret skal gå foran med et internseminar om debatt og kommunikasjon gjennom sosiale medier.</p> <p>Revidere kommunens etiske retningslinjer til å omfatte et omforent mønster for gjennomføring av politiske debatter, og råd om bruk av sosiale medier.</p>
Redusere konfliktnivået og styrke det interne samarbeidet gjennom dialogmøter	<p>Regelmessige møter med reindriftsnæringen.</p> <p>Styrke kommunikasjonen mellom kommunen, de enkelte bygdene, lag og foreninger samt innbyggerne gjennom felles utviklingsverksteder og andre møter, samt god informasjon på tvers av gruppene.</p> <p>Arbeide mer målbevisst med medvirkning og involvering i alle typer utviklingstiltak og planprosesser.</p> <p>Benytte både digitale og fysiske møter til dialog om samfunnsutviklingen.</p>
Etablere et samarbeid om arrangementer	<p>Kvæningen kommune og grendeutvalgene skal koordinere et felles årsprogram for kulturelle aktiviteter.</p>
Være en aktiv utviklingspartner for næringslivet	<p>Fortsette dialogen med og involveringen av næringslivet i utviklingsarbeid, og støtte prosjektene og initiativene deres.</p> <p>Samarbeid og dialog med næringer og andre interesser som konkurrerer om areal.</p> <p>Støtte opp under næringsforeningen.</p> <p>Utnytte mulighetene knyttet til Kvæningen næringsfabrikk.</p> <p>Samarbeide med etablerte forsknings-, utviklings -og innovasjonsmiljøer.</p> <p>Styrke samarbeid med både Nordreisas og Altas utviklingsmiljøer i både offentlig og privat sektor.</p>
Kommuneregion	<p>Kvæningen kommunes regiontilknytning skal utredes og arbeides med som en høyt prioritert sak tidlig i planperioden.</p>

Sameflagget i is – markering av samenes nasjonaldag.

Foto: Kvæningen kommune.

Andre plantema

Hovedmålene og satsingsområdene er de viktigste temaene for utviklingen av Kvængensamfunnet og kommuneorganisasjonen i 2021-2032. Det er i tillegg mange andre hensyn å ta. Som kommune og samfunn må vi følge opp en rekke plantema som vi må ha med oss i utviklingsarbeidet. Målsettingen er

å skape trygg og god hverdag i et attraktivt samfunn ved å ivareta utviklingen på en mest mulig helhetlig måte. Noen av temaene må tilnærmes gjennom samarbeid mellom kommunen, næringslivet, frivilligheten med flere.

FNs bærekraftshjul illustrerer bredden av «Andre plantema» som Kvængens kommune tar ansvar for til beste for innbyggerne og miljøet.

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Stoppe klimaendringene	<p>Arbeide for løsninger som ivaretar klimaendringene på en mest mulig helhetlig og langsiktig måte, og gjerne med gevinst innenfor flomvern, naturvern og andre samfunnsbehov.</p> <p>Redusere bruken av kjøretøyer ved å legge til rette for myke trafikanter og kollektive løsninger.</p> <p>Redusere utslipp ved å legge til rette for økt andel av utslippsvennlige teknologier i vegtransporten. Fornybar energi kan dempe ulempene forbundet med spredt bosetting. Vi skal spre ladestrukturen for elbiler så godt det lar seg gjøre.</p> <p>Bidra til reduserte utslipp fra landbruket ved å legge til rette for utslippsvennlige teknologier, nullutslipp eller hybrider for traktorer, snøscootere og andre redskaper.</p> <p>Legge til rette for landstrøm og fornybar energi til fiske- og fritidsflåten.</p> <p>Kommunen går gradvis over til klimavennlige kjøretøyer/maskiner for egen drift.</p> <p>Vektlegge klimavennlige materialer og løsninger ved etablering og oppdatering av infrastruktur. Herunder benytte kortreiste byggeråstoffer og materialer.</p> <p>Utfordre det lokale næringslivet til å innføre klimavennlige løsninger.</p> <p>Stille krav til klimatilpasning i forbindelse med offentlige anskaffelser.</p> <p>Fortsette klimatilpasning i retning av forventet temperaturøkning, mer ekstremvær, stigende havnivå og økt skredfare. All ny infrastruktur vurderes mot og tilpasses klimaendringene. Vi skal vektlegge helhetlig forvaltning i nedbørsfelt.</p> <p>Samarbeide med andre kommuner om klimatilpasning og kunnskapsøkning.</p>
Legge til rette for et trygt samfunn	<p>Samfunnssikkerhets- og beredskapsplan utarbeides på grunnlag av ny HROS-analyse. I analysen legges det særlig vekt på evaluering av pandemien, klima- og natur med vekt på kvikkleireskred, ekstremvær, snø-/jordras og flom, samt IKT-sikkerhet.</p> <p>Styrke IKT-sikkerheten i kommunen.</p> <p>Trafikksikkerhet for barn og andre myke trafikanter skal prioriteres.</p> <p>Styrke innbyggernes evne og muligheter til å utføre lokal førstehjelp, spesielt i de deler av kommunen hvor venting på ambulanser må påregnes.</p>
Tilføre innbyggerne og bedriftene god mobilitet	<p>Vi skal arbeide for bedre løsninger for offentlig transport på land mellom kommunen vår og Alta/Nordreisa.</p> <p>Vi skal arbeide for å styrke den offentlige transporten internt i kommunen.</p> <p>Øysamfunn og isolerte samfunn skal ha gode transportløsninger.</p> <p>Legge til rette for besøksbåtplasser i hele kommunen.</p>
Arbeide for en mer hensiktsmessig eiendomsstruktur	<p>Vi skal sette fokus på eiendomsstrukturens betydning for vekst, utvikling og bærekraft i lokalsamfunnene. Strukturen består av et høyt antall små, private teiger. Oppdelingen vanskeliggjør, og til dels umuliggjør, nødvendige tiltak og utvikling.</p>

Vi vil:	Slik gjør vi det:
	<p>Konsekvenser av den oppstykkede eiendomsstrukturen skal belyses.</p> <p>Eiere av små teiger skal informeres om konsekvensene og anmodes om å selge/overdra eiendommer til hovedbruk eller tilgrensende eiere, eventuelt offentlige eiere.</p> <p>Vi skal innhente erfaringer fra andre kommuner, og bidra til et bredt samarbeid om denne samfunnsutfordringen.</p>
<p>Følge opp statlige og annen offentlige eiendom og eierskapsmodeller</p>	<p>Prioritere kartlegging og oppfølging av alle uavklarte eiendomsforhold vis-a-vis Statskog.</p> <p>Følge opp endringer av Statskogs rolle og betydning for Kvæningen i framtiden, herunder også andre modeller for eierskap og drift av statsforetakets nåværende eiendommer.</p>
<p>Legge til rette for digital kommunikasjon</p>	<p>Gradvis tette hullene i dekningen for mobil telefoni og digital kommunikasjon, herunder også i reindriftens viktigste områder i kommunen.</p>
<p>Motvirke fattigdom</p>	<p>Etablere lavterskel tilbud for alle aldersgrupper i kommunen, spesielt barn og unge, flyktninger mv.</p> <p>Sørge for at utlån av utstyr kan tilbys, gjerne i en frivillighetsentral.</p>
<p>Legge til rette for et lokalsamfunn med aksept for at alle er de de er, og at alle kan delta i samfunnet på en likeverdig måte</p>	<p>Universell utforming skal hensyntas i alle sektorer og planer (gjennomgående perspektiv) for å sikre bred, alminnelig deltakelse i samfunnet. Nettsider, bygg og anlegg, uteområder og transport skal utformes universelt.</p> <p>Universell utforming skal legges til grunn for innendørs løsninger i alle bygg og infrastruktur.</p> <p>Digitale tjenester for kommunens innbyggere skal utformes universelt.</p>
<p>Sikre naturmangfold og holde naturen ren</p>	<p>Legge beskyttelse av naturmangfoldet til grunn ved alle planer, tiltak og aktiviteter.</p> <p>Gjennomføre årlige strandryddinger og ryddinger langs vei.</p> <p>Redusere kommunens egen plenklipping av hensyn til pollinerende insekter, og oppfordre andre til å gjøre det samme.</p> <p>Etablere gode avfallsløsninger for fiskeflåten og andre fartøyer.</p>
<p>Sikre rent og sunt vann til alle institusjoner, boliger og fritidsboliger.</p> <p>Vassdrag og fjordene skal holdes så rene og uberørte som mulig.</p>	<p>Vekst i reiseliv og friluftsliv må vurderes mot mulig forurensning av vannforekomstene i kommunen.</p> <p>Beskytte landbrukets og beitedyrenes vannkilder mot inngrep og forurensning gjennom informasjon og bevisstgjøring.</p> <p>Beskytte spesielt de seks vernede vassdragene våre, samt vannforekomstene innenfor verneområdene.</p> <p>Infrastrukturen for vann og avløp vedlikeholdes og videreutvikles.</p> <p>Hovedplanen for vann og avløp skal revideres.</p> <p>Delta aktivt i samarbeidet om Nordreisa og Kvæningen vannområde.</p>

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Forvaltning av kulturmiljøer	<p>Forebygge risiko mot kulturmiljøene fra klimagenererte farer og andre farer.</p> <p>Bruke kulturmiljøene og kulturminner som attraksjoner i reiselivet og i lokalsamfunnet.</p> <p>Kulturmiljøene skal merkes på kart, skiltes og informeres om på stedet.</p>
Anerkjenne alle typer ulikhet	<p>Benytte kommunens mangfold i ekstern markedsføring for tilflytting og i reiselivet.</p> <p>Ta hensyn til innvanderne våre og deres egenart, kultur, religion og tradisjoner, og gi de anledning til å leve ut og feire sine identiteter.</p> <p>Hets og diskriminering av personer, uansett folkeslag og annen gruppetilhørighet, skal møtes med nulltoleranse i Kvæningen kommune.</p> <p>Anerkjenne og arbeide for likestilling mellom kjønnene, samt alminnelig aksept for LHBTIQ (lesbisk, homofil, bifil, trans, interkjønn eller queer).</p> <p>Lage en plan for mangfold og inkludering.</p>
<p>Bevare samisk, sjøsamisk og kvensk identitet, språk, tradisjon og næring.</p> <p>Lære av historiske feil i behandlingen av etniske grupper.</p> <p>Bygge gjensidig ydmykhet og respekt.</p>	<p>Bevare kommunens identitet som «tre stammers møtested» og arbeide for at alle de tre folkegruppene holdes synlige i samfunnet. Stedsnavn og annen skilting skal utformes på tre språk der situasjonen tillater. Et eget politisk utvalg for samiske, kvenske og norske interesser og samhandling skal vurderes.</p> <p>ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater skal legges til grunn for ivaretagelse av det samiske i Kvæningen kommune.</p> <p>Samarbeide med Kautokeino kommune om mest mulig sømløse tjenester for reindriftsfamiliene.</p> <p>Undersøke muligheter og konsekvenser som følger av den nye konsultasjonsloven, og etablere politikk og rutiner for konsultasjon.</p> <p>Utrede og undersøke mulighetene for å opprette et fast dialogutvalg /verddeutvalg mellom kvæningværingene og reindriftsfamiliene som årlig flytter mellom Kautokeino og Kvæningen.</p> <p>Kvensk identitet skal følges opp i samsvar med Meld. St. 12 (2020-2021) Nasjonale minoriteter i Norge. Kvensk språk skal sikres gjennom utdanningsmuligheter for både barn og voksne.</p> <p>Samarbeide med samiske og kvenske interesseorganisasjoner om videreutvikling av språksenteret i kommunen.</p> <p>Tilby samisk og kvensk språk til alle elevene i grunnskolen.</p> <p>Grunnleggende rettigheter og etnisk tilhørighet skal ivaretas. Vi skal følge opp Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport når denne legges fram.</p> <p>Vi skal lære av samfunnets tilkortkommenhet under forforskningen til å ta bedre vare på alle mennesker.</p> <p>Samiske, sjøsamiske og kvenske kulturminner og -miljøer skal søkes bevart.</p> <p>Arbeide for gode ordninger for skatt, tilskudd og virkemidler for reindriftsutøvere og deres vertskommuner.</p>

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Kommunen som arbeidsgiver	<p>Utvikle samhandlingen mellom ledelsen og tillitsvalgte samt verneombud.</p> <p>Gjennomføre en medarbeiderundersøkelse annet hvert år om arbeidsforholdene, bedriftskultur, (uutnyttet) kompetanse, sykefravær mv.</p> <p>Arbeide systematisk med å redusere sykefraværet.</p> <p>Arbeide for en utstrakt heltidskultur og redusere uønsket deltidsarbeid.</p> <p>Arbeide for kjønns- og aldersbalanse i alle yrkesgruppene i kommunens organisasjon.</p> <p>Vi skal arbeide for å beholde, øke og tilpasse kompetanse ut fra de til enhver tid rådende utfordringer</p>
Kommunens eierskap	<p>Revurdere eierskap i eiendommer som ikke er i bruk, eller som det ikke foreligger konkrete planer for.</p> <p>Vurdere oppkjøp av eiendommer for å understøtte hovedmålsettingene og satsingsområdene i samfunnsdelen.</p>

Kalv av høylandsfe ved Tangnesland gård i Kvæningen.

Foto: Kai-Petter Johansen.

Arealstrategier

Hensikt

Arealstrategiene er bindeleddet mellom samfunnsdelen og arealdelen i kommuneplanen. De angir hovedmål og prioriteringer for kommunens langsiktige arealbruk, og skal ligge til grunn for revisjon av kommuneplanens arealdel. Mål og strategier i samfunnsplanen ligger til grunn for arealstrategien.

Landskapmessig egenart

Kvæningen kommune har en kompleks geografi, fra vidder og fjell til nærhet til storhavet, og med bratte fjell på nesten på alle sider i kommunen. Mulighetene for bebyggelse, infrastruktur og tiltak ligger i hovedsak i skjæringspunktet mellom fjell og hav. Dette legger premisser for hvordan bebyggelsen kan fortsette å utvikle seg.

Overordnede forhold

Kommunen skal ta hensyn til klimaendringer, risiko og sårbarhet i arealplanlegging og byggesaksbehandling. Det skal tas særlig hensyn til rådende naturfarer, samt eksisterende og fremtidige klimaendringer. Forhold knyttet til kvikkleire, nedbør, flom, stormflo, ekstremvind og ulike typer skred er spesielt relevant i planlegging og byggesaksbehandling.

Kommunen skal legge til rette for tilflytting ved å tilby attraktive tomter og boligfelt. I tillegg skal vi legge til rette for næringsutvikling og nye arbeidsplasser. Kommunen skal legge til rette for økt verdiskapning innen turisme og lokalmat og samtidig forvalte turismen og lokalmatproduksjon på en bærekraftig måte.

Alle primærnæringene og matproduksjon skal fortsatt ha gode rammer. Reindriftens behov skal alltid vurderes nøye når flytte-, kalvings- og beiteområder utfordres av andre tiltak. Kystsonenplanleggingen må ta hensyn til både tradisjonelt fiske, dagens oppdrett, nye oppdrettskonsepter, oppdrett av nye arter samt transport på sjøen.

Det skal etableres gode sammenhenger mellom areal i fjorden, i strandsonen og i tilstøtende landareal for næring, transport og kultur.

Vern av natur, særskilte landskapsformer og kulturmiljøer gjøres gjeldende.

Kvæningen kommune skal etterstrebe samordning og helhetlige løsninger for boligutvikling, transport, grøntareal, kultur, handel, næring, offentlige tjenester og sosiale møteplasser. Det skal være bo- og arbeidsplasser i hele kommunen.

Kvæningen kommune skal ha levende bygder og et sterkt sentrum.

Kommunesenter

Fylkesplanen for Troms understreker at kommunesentrene skal utgjøre grunnelementet i den regionale senterstrukturen. Her skal hele befolkningen kunne få utført tjenester og få dekket daglige behov. Burfjord er kommunesenteret i Kvæningen. De fleste offentlige tjenestene og mye av handelen er lokalisert her. Tettstedet er en naturlig, daglig møteplass også for de som bor i nærheten av sentrum, tilreisende fra grendene samt turister. Burfjord ligger i kommunens geografiske midtpunkt.

Ny sentrumsplan for Burfjord sentrum skal utarbeides. I planarbeidet skal det legges til rette for attraktive møteplasser for opplevelser og aktiviteter, muligheter for flere leilighetsbygg skal undersøkes, og videre utvikling for næringer som naturlig hører hjemme i sentrum, samt at næringer med behov for sjøtilknytning ivaretas. Sentrumsarealer skal ikke benyttes til plasskrevende virksomheter, lager og lignende. Burfjord sentrum har mye ledig areal.

Grender

I grendene skal det legges til rette for bosetning, videreføring og utvikling av stedbundne næringer og arbeidsplasser, grøntområder og områder for friluft samt rekreasjon. Det skal legges til rette for gode møteplasser for kultur, idrett- og friluftsopplevelser og sosiale aktiviteter i hele kommunen. Grendene skal kunne bygge videre på sine særegenheter og på den måten skape trivsel og tilhørighet.

Et bredere tilbud om tomter i boligfelt skal bidra til å redusere presset på andre arealer for boligbygging, og derigjennom redusere behovet for dispensasjoner. Boligfeltenes størrelse tilpasses sannsynlig etterspørsel på mellomlang til lang sikt (4-12 år).

Videreutvikling av private boligeiendommer i LNFR og sjønære eiendommer (100 metersonen)

Kommuneplanens arealdel skal tilføres bestemmelser om at vanlige boliger, våningshus på gårdsbruk og fritidsboliger kan videreutvikles med enkle anlegg som terrasser, plattinger, garasje, skjåer, vedskjul, gapahuker, grillhytter og lignende i en avstand på inntil 20 meter fra hovedbygningens midte. 20 meter gjelder nytt anleggs maksimale avstand og ytterpunkt målt fra

hovedbygningens midte. For tiltak nærmere enn 25 meter fra sjøen, skal det stilles strengere krav i bestemmelsene. Nye anlegg skal være en naturlig del av boligeiendommen, og ikke utviklet for andre formål som næring, kultur mv.

Bestemmelsene skal sikre likhet mellom mulighetene som råder i vanlige boligfelt og boliger i LNFR områder og sjønære områder.

Fritidsbebyggelse

Kvæningen kommune ønsker å videreutvikle posisjonen som en god fritidskommune som er attraktiv for investering i fritidsboliger og anlegg for fritidsaktiviteter. Vi stimulerer til hyttebygging i avsatte hytteområder/ fritidsområder i kommuneplanens arealdel (kjerneområder for fritidsbebyggelse). Differensiering mellom geografiske områder i kommunen kan praktiseres. Forslag om nye områder skal vurderes mot ønsket om at hyttebygging skal skje i hyttefelt.

Andre plantemaer

Planbestemmelser i kapitlet Andre plantemaer utfyller disse arealstrategiene innenfor klimaendringer, samfunnssikkerhet, naturmangfold, vannforvaltning og beskyttelse av kulturmiljøer.

*Dunvik på øya
Spildra.*

*Foto: Kvæningen
kommune.*

Vi vil:	Slik gjør vi det:
<p>Skape et sentrum som er tilpasset framtidige generasjoners behov.</p>	<p>Kvænanngen skal bygge videre på en tydelig sentrumsutvikling til beste for kommunens innbyggere, våre gjester og reiselivet. Burfjord skal utvikles som et urbant senter. Moderne landskapsarkitektur skal bidra til sosiale soner, siktlinjer og fremheving av stedets særpreg.</p> <p>Fronten mot fjorden skal utnyttes bedre og gjøres mer tilgjengelig.</p> <p>I sentrum skal areal på bakkeplan avsettes til næringsformål.</p> <p>Rundt sentrum skal det utvikles familievennlige områder, med tilgang på attraktive tomter, friområder, lekearealer samt attraktive friluftsområder. Det skal legges vekt på universell utforming og myke trafikanter.</p> <p>Tjenesteyting med høy besøksfrekvens og detaljhandel konsentreres til sentrum. Plasskrevende handel kan etableres i tilknytning til areal utenfor sentrum som for eksempel Alteidet og Badderen.</p> <p>Vi skal sette av areal til boligfelt og leilighetsprosjekter, samt tillate byggehøyde tilsvarende fire etasjer, av hensyn til arealutnyttelsen og ønsket om et fortettet sentrum.</p>
<p>Legge til rette for boligutvikling i hele kommunen.</p>	<p>Kommunen skal ha søkelys både på sentrumsutvikling, sentrumsnær boligbygging, spredt boligbygging og attraktive tomter der det er mulig.</p> <p>Områdene i og rundt kommunesenteret skal prioriteres for boligbygging. Dette skal skje innafor utbygde områder med varierte botilbud, og med større andel leiligheter. Boliger som er beregnet på omsorgstrengende, bør planlegges lagt så nært tjenesteproduksjonen som mulig.</p> <p>Bosetting i grendene skal tilrettelegges med arealer for boligbygging.</p> <p>Det skal legges ut nye boligfelt i Jøkelfjord, på Alteidet, i Badderen og i Indre Kvænanngen.</p>
<p>Bidra til god trafiksikkerhet</p>	<p>Kvænanngen kommune skal prioritere trafiksikkerheten rundt skolen.</p> <p>Kvænanngen kommune skal legge til rette og aktivt arbeide for utbygging av gang- og sykkelveger, busstopp og veglys.</p>
<p>Sikre kulturmiljøene og de enkelte kulturminnene.</p>	<p>Kartlegge og verdisette kulturmiljøer og -minner.</p> <p>Prioritere og sikre disse gjennom arealplanen.</p> <p>Legge til rette for allmenhetens adgang til de viktige kulturmiljøene/-minnene.</p>
<p>Sikre gode vilkår for friluftslivet og naturbasert reiseliv</p>	<p>Friluftslivets tradisjonelle ferdselsårer, stier og sosiale møtesteder utendørs skal sikres.</p> <p>Det skal sikres muligheter for å legge til rette for enkelt friluftsliv i tilknytning til alle nye boligfelt, og større felt for fritidsboliger.</p> <p>Motorferdsel i utmark om vinteren skal gjennomføres etter en helhetlig plan innen gjeldende lov og forskrift, og hensynta parkeringsbehovene.</p>

Vi vil:	Slik gjør vi det:
<p>Hensynta klimaendringene, samfunnssikkerheten og vannforvaltningen</p>	<p>Alle nye tiltak og endringer i infrastruktur og lokalisering av viktige funksjoner skal vurderes mot risiko og sårbarhet.</p> <p>Forventet klimaendringer med havnivåstigning og hyppigere og kraftigere regnvær skal nøye vurderes og tas hensyn til i arealplanleggingen.</p> <p>Ny arealbruk og nye tiltak skal ikke endre vannforekomster slik at risiko for flom og skader øker.</p> <p>Vannkilder og beitedyrs naturlige vann skal beskyttes.</p> <p>Arealdisponeringen må understøtte og sikre samfunnets adgang til rent drikkevann. Det må tas hensyn til et økt vannbehov for å imøtekomme vekst, samt reservevann.</p> <p>Arealplanen skal gi rom for standardheving på infrastruktur som havn og transportveger, også kommunale, og sikre og videreutvikle gode næringsarealer.</p> <p>Planverket skal sikre adgang til mineral- og råstoffressursene (pukk, grus og sand mv) i kommunen. Arealer i nærheten av eller forbundet med de kjente og mest verdifulle mineralforekomstene skal vurderes mht arealbehov forbundet med utvinning, prosessanlegg, lagring, uttransport og deponier mv.</p>
<p>Skape best mulige løsninger for reindriften og andre interessenter – reindriftskart som grunnlag for vesentlige vedtak om arealbruk</p>	<p>Vi skal arbeide for vanlige, demokratiske prosesser rundt kartene, som for all annen arealbruk. Tilblivelsen av reindriftskartene bør bli åpne, inkluderende prosesser hvor kommunen får uttale seg.</p> <p>I formålsparagrafen til Plan- og bygningsloven framgår det at «<i>Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter</i>». Dette prinsippet kan legges til grunn for reindriftskartene også, fordi de påvirker den samlede arealbruken i kommunen.</p>
<p>Legge til rette for differensiert fritidsbebyggelse</p>	<p>Ny fritidsbebyggelse skal fortrinnsvis skje med utbygging i felt og fortetting av eksisterende områder. Potensielle ulemper for helårs boligområder skal vurderes.</p> <p>Felt skal primært etableres i arealer nedenfor skoggrensa i de minst sårbare områdene for landbruksnæringa og reindrifta. Hensyn til verdifulle beiteområder og beitedyrenes behov for vann skal tas.</p> <p>Hensynet til friluftslivet og kulturmiljøer/-minner skal vektlegges.</p> <p>Hensyn til gode løsninger for vannforsyning og avløp for fritidsboligene skal tas.</p> <p>Fritidsboliger skal ikke gå på bekostning av dyrkbar mark, særskilt verdifulle naturtyper eller myr.</p> <p>Arealdelen kan legge til rette for rorbu/sjøhus bebyggelse med tilhørende småbåthavn/molo ol.</p>

Ta innovative grep sammen med oss

Vi skal forbedre den alminnelige styringen av kommunen, og derigjennom ta fordel av mulighetene som ligger i helhetlig og systematisk planlegging. Vi skal både etterleve og utnytte de nye bestemmelser i Kommuneleven samt Plan- og bygningsloven om økonomiplanlegging og styring. Samtidig, forenkling av byråkratiet er et mål i seg selv.

Kvænanget kommune skal gjøre plan til virkelighet ved å koble samfunnsdelen til kommunens handlings- og økonomiplan, som vedtas sammen med årsbudsjett i desember. Vi har ikke ressurser nok til å gjøre alt i samfunnsdelen med en gang. De mest krevende målsettingene og de største utviklingene må vi arbeide med over flere år. En ny og mer planmessig tilnærming til all utvikling skal sikre at de gode initiativene i planverket beholder

oppmerksomhet helt til de står ferdige. Handlingsdelen og økonomiplanen skal være vårt verktøy for prioritering og tilpasning av ambisjonsnivå til den ressursmessige virkeligheten.

Ny kommunelev setter krav om finansielle måltall for utviklingen av økonomien. Grundige økonomiske analyser er avgjørende for hele styringssystemet vårt skal få legitimitet.

Kvænangets framtid er et stort dugnadsprosjekt. Kommunestyret og administrasjonen ønsker at framtiden skal skapes for alle, av alle. Medvirkning må være mer enn plikt ved planlegging. Vi må etablere en kontinuerlig dialog med innbyggere, næringslivet og eksterne partnere hvis vi skal lykkes med store utviklinger, som for eksempel arenaprojektet.

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Etablere en årlig rutine for handlingsdel og økonomiplanlegging.	<p>Kvæningen kommunes virksomhet skal styres gjennom en integrert handlings- og økonomiplan (HØP) med en fireårig horisont. Første utkast skal vedtas for perioden 2022-2025.</p> <p>Sørge for at HØP er godt avstemt mot alle typer ressurser som må til (økonomi, arbeidskapasitet, virkemidler og tid).</p> <p>Etablere finansielle måltall for å redusere risikoen i kommunens langtidsplanlegging (fire år) og økonomiske styring.</p> <p>Årlig rapportering på mål- og tiltaksoppnåelse.</p> <p>Dialog med Statsforvalteren og andre kommuner om erfaringer med styring, og hvordan vi kan styre godt på en enkel måte.</p>
Planlegge mer og bedre.	<p>Styrke plankompetansen i administrasjonen, herunder styrke forbindelsen mellom planleggere og økonomiansvarlige.</p> <p>Kommunestyret skal i gradvis økende grad inviteres til å ta beslutninger gjennom helhetlig og systematisk planlegging.</p> <p>Styrke folkevalgtopplæringen med særskilt fokus på planmessig styring av kommunens samlede virksomhet.</p>
Etablere internkontroll	<p>Innføre Kommunedirektørens internkontroll i samsvar med den nye Kommuneloven kapittel 25.</p> <p>Sikre etterlevelse av lovverk, planer og enkeltvedtak.</p> <p>Etablere årshjul for å synliggjøre og sikre god gjennomføring av hovedaktivitetene innenfor et kalenderår.</p>
Innovasjon samt forskning og utvikling (FoU) til beste for tjenestene	<p>Kommunedirektøren skal gjøre innovasjon og FoU til et prioritert fagområde i kommunens organisasjon.</p> <p>Digitalisering av tjenester og nye muligheter innen digital kommunikasjon skal vurderes mot mulige gevinster.</p> <p>Kommunen skal fange opp og følge opp nye verktøy og metoder for gjennomføring av de kommunale tjenestene.</p> <p>Innovasjon og FoU aktiviteter skal være brukerfokusert og i størst mulig grad involvere brukerne selv.</p> <p>Enheters og enkeltansattes evne til å ta tjenestene inn i framtiden med nye verktøy og/eller nye metoder skal belønnes.</p> <p>Rekruttere medarbeidere som kan bidra innen innovasjon og FoU.</p> <p>Søke flere prosjektmidler fra virkemiddelapparatet for å arbeide mer prosjektrettet med utvikling.</p> <p>Vi skal i økende grad samarbeide med andre kommuner om tjenesteutvikling og dele erfaringer på alle nivåer.</p>

Vi vil:	Slik gjør vi det:
Utnytte Geodata i kommunens virksomhet	<p>Styrke demokratiet ved å ta del i det nasjonale arbeidet med videreføre og utvikle Norges felles geografiske infrastruktur (Alt skjer et sted, 2018).</p> <p>Delta i Geovekst samarbeidet og Norge Digitalt.</p>
Forsterke dialogen om kommunens utvikling gjennom innbyggerinvolvering	<p>Innspillmøter skal arrangeres regelmessig for å innhente kommentarer til foreslåtte utviklinger. Både fysiske møter og digitale møteformer skal vurderes og prøves.</p> <p>Utviklingsverksteder skal arrangeres for å sikre faglig gode og godt forankrede løsninger.</p> <p>Nettundersøkelser skal åpne for at innbyggerne kan bidra til å innrette tiltak i samsvar med behovene.</p>
Arbeide i direkte kontakt med målgruppene for tilflytting.	<p>Kvæningen kommune skal i økende grad invitere nylige tilflyttede og mulige tilflyttere til konferanser om muligheter og attraktivitet.</p> <p>Nettundersøkelser skal benyttes overfor målgrupper for tilflytting, for å avdekke hvilke forhold som avgjør flytting til kommunen eller ikke.</p>

Figur: Ordsky fra www.ks.no (2021). Skriftstørrelsen viser temaenes omfang i FoU-prosjekter i KS 2012-2020.

Slik ble samfunnsdelen til

Kvæningen kommune, Kommunal planstrategi 2020-2023.

Regionalt planforum 12. november 2020 (referat).

Politiske verksteder, juni 2020 og mai 2021.

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2021-2032.

Kvæningen kommunes utredninger om Covid-19, FNs bærekraftsmål og Arena Kvæningen.

Offentlige høringer om planprogram (vinter 2021) og kommuneplanens samfunnsdel (sommer 2021).

Digital undersøkelse blant innbyggerne.

Medvirkning med barn, unge, unge voksne, næringslivet, grendene, næringslivet og reindriften.

Resultat etter medvirkning i Burfjord barnehage.

Planprosessen har vært nyttig for å utvikle og teste ut nye måter å kommunisere og samarbeide på. En del av grunnlaget for samhandling og samarbeid er lagt allerede.

